

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

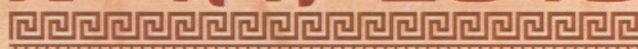

ΣΒΡΙΚΑ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

№ 1(1)ʹ 2015

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ЕВРИКА

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

№ 1(1)' 2015

ЗАСНОВАНИЙ У СІЧНІ 2015 РОКУ

ВИХОДИТЬ ДВА РАЗИ НА РІК

МЕЛІТОПОЛЬ
2015

РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧА РАДА:

Голова:

Москальова Л.Ю. –

доктор педагогічних наук, професор

Заступник голови:

Семікін М.О. –

кандидат філософських наук, доцент

Відповідальний секретар:

Житнік Т.С. –

магістр педагогічної освіти

Члени редакційно-видавничої ради:

Антоненко О.М. –

кандидат мистецтвознавства

Гурова Т.Ю. –

кандидат педагогічних наук

Добровольська Л.П. –

кандидат педагогічних наук, доцент

Кожевнікова А.В. –

кандидат педагогічних наук

Кочкурова О.В. –

кандидат психологічних наук

Матрухан Т.І. –

кандидат біологічних наук

Татарінова С.О. –

кандидат педагогічних наук

Троїцька О.М. –

кандидат філософських наук, доцент

Шевченко С.В. –

кандидат психологічних наук

Чорна В.В. –

кандидат педагогічних наук

Яковенко А.С. –

кандидат фізико-математичних наук

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

✉ МДПУ ім. Б. Хмельницького
ауд.122, вул. К. Маркса, 19
м. Мелітополь,
Запорізька область, Україна, 72312

@ evrika-mdpu@ukr.net

☎ +38 (06192) 6-78-83

ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА ВИПУСК:

Варіна Г.Б. – магістр педагогічної освіти

Кучина К.О. – магістр педагогічної освіти

Третьякова І.С. – магістр педагогічної освіти

Хрущ Ю.І. – магістр педагогічної освіти

Рекомендовано до друку Вченою радою
Мелітопольського державного педагогічного
університету імені Богдана Хмельницького
(протокол № 12 від 17.06.2015 р.)

Висвітлюються погляди молодих науковців щодо сучасної наукової картини світу в аналізі гуманітарних, соціальних, природничих та технічних наук. Матеріали журналу відображують наукові пошуки школярів, студентів, магістрантів, учителів-практиків та молодих учених.

Рекомендовано всім, хто цікавиться проблемами гармонізації науково-освітнього простору.

Редакція не несе відповідальності за наукову коректність текстів і не завжди поділяє думки їх авторів.

© Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б. Хмельницького, 2015

© ЕВРИКА, 2015

грі діти вчаться спілкуванню один з одним, вмінню підпорядковувати свої інтереси інтересам інших. Гра сприяє розвитку довільної поведінки дитини. Зміст розвиваючих ігор та ігрових вправ комунікативної спрямованості дозволяє використовувати їх так само, як один з

ефективних засобів соціально-морального розвитку дітей дошкільного віку. Для подальшого дослідження плануємо розробити ігри для учнів початкових класі, головна мета яких полягатиме у формуванні співчуття.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Діхтяренко З. М. Виховання наполегливості молодших школярів у процесі позакласної ігрової діяльності : автореф. дис. канд. пед. наук : 13.00.07 / З. М. Діхтяренко. – Київ, 2008. – 15 с.
2. Коган І. М. Емпатія і особливості її розвитку у дітей молодшого шкільного віку : автореф. дис. канд. псих. наук : 19.00.07 / І. М. Коган. – Київ, 2005. – 24 с.
3. Лихачов Д. С. Листи про добре і прекрасне / Д. С. Лихачов – М.: Ліга-прес, 2001. – 125 с.
4. Савченко А. П. Виховання самостійності молодших підлітків у процесі ігрової діяльності : автореф. дис. канд. пед. наук : 13.00.07 / А. П. Савченко. – Київ, 2007. – 23 с.
5. Старцева Т. М. Співчуття як міра гуманності в умовах сучасного суспільства : автореф. дис. канд. філ. наук : 09.00.03 / Т. М. Старцева. – Севастополь, 2011. – 19 с.
6. Шевчук Т. О. Формування емоційно-почуттєвої сфери молодших школярів у художньо-ігровій діяльності : автореф. дис. канд. пед. наук : 13.00.07 / Т. М. Старцева. – Київ, 2000. – 23 с.

УДК 631.44(477.7)

Гришко С.В.

ГРУНТИ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОГО ПРИАЗОВ'Я

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького. м. Мелітополь

Анотація. На підставі опрацювання літературних і статистичних джерел, а також польових досліджень систематизовано історію вивчення ґрунтів Північно-Західного Приазов'я, їх типи, якісні характеристики та сучасний стан, використовуючи комплексний фізико-географічний підхід.

Ключові слова: ґрунт, ґрунтоутворююча порода, ґрунтовий горизонт, механічний склад ґрунту, Північно-Західне Приазов'я.

Актуальність. Актуальність дослідження обумовлена тим, що в умовах технічного прогресу значно виріс вплив на природне середовище, у тому числі на ґрунти. В Північно-Західному Приазов'ї склався багатогалузевий народногосподарський комплекс, який включає в себе високорозвинену промисловість, сільське господарство, транспорт, будівництво та інші галузі господарства, продукти діяльності яких негативно впливають на якісні властивості ґрунтів. Тому на сучасному етапі постає питання раціонального землекористування та охорони ґрунтів регіону. Багато публікацій були присвячені дослідженню ґрунтів виключно в адміністративних межах держави, а природничий підхід в рамках фізико-географічних регіонів залишається поза увагою вчених, тому дана стаття буде цікава саме з конструктивно-географічних позицій.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Ґрунти Північно-Західного Приазов'я

використовуються в сільському господарстві досить тривалий час. Так, про розвиток мотижного землеробства в басейні р. Дніпро у племен трипільської культури та у кіммерійців Приазов'я і Причорномор'я відомо ще з IV-II тисячоліть до н. е. В період зародження землеробства, накопичились розрізнені факти про властивості ґрунтів, їх родючість та засоби обробки. До середини XIX ст. накопичився численний матеріал по вивченню ґрунтів. Проте, тривалий розвиток землеробства в Північно-Західному Приазов'ї відбувався екстенсивним шляхом, в результаті чого розораність сільськогосподарських угідь набирала оберти. Початок науковим дослідженням ґрунтів регіону на основі порівняльно-географічного методу було покладено в 50-60 рр. XX ст. Значний внесок в фонд знань про ґрунти області зробили такі вчені як В.В. Докучаєв, М.М. Сибірцев, М.А. Глазовська, В.В. Добровольський, І.Б. Чорний та багато інших.

Провідна роль у сучасному картографуванні ґрунтового покриву Північно-Західного Приазов'я належить Головному управлінню Держземагентства у Запорізькій області. Спеціалістами Запорізької землевпорядної експедиції інституту Укрземпроект З.Ф. Власовою, М.Т. Ковальчуком, В.О. Ковальновою, В.О. Лапшиною, Г.Г. Майстренко, О.П. Пилипчиком, Г.В. Проніною, М.І. Рупом, Л.І. Юр'євою під керівництвом начальника експедиції Ф.Л. Голода була складена районна карта ґрунтів у масштабі 1: 25 000, а також карта ґрунтів [3].

Якісний і кількісний облік земель регіону періодично здійснюється Запорізькою філею Інституту землеустрою Національної академії аграрних наук України шляхом повторного корегування складених раніше ґрунтових планів сільськогосподарських підприємств. Цей інститут здійснює топографо-геодезичні зйомки сільськогосподарських територій, контроль якості ґрунтів, картографування сільськогосподарських угідь тощо.

Екологічний контроль ґрунтів здійснюють Департамент екології та природних ресурсів Запорізької обласної державної адміністрації, Головне управління Держсанепідслужби у Запорізькій області, Запорізький державний проектно-технологічний центр охорони родючості ґрунтів і якості продукції. Реалізацію державної політики у сфері реформування земельних відношень, охорони і моніторингу земель здійснює Головне управління Держземагентства у Запорізькій області.

Треба відмітити, що осередком вивчення ґрунтів Північно-Західного Приазов'я є кафедра фізичної географії і геології МДПУ ім. Б. Хмельницького. Викладачі цього закладу протягом багатьох років досліджують і публікують матеріали особистих досліджень в сфері ґрунтознавства та приймають участь в складанні ґрунтових карт регіону (В.В. Тюкова, Н.С. Сорокіна, М.Д. Торбунова, Р.В. Серебрякова, Л.М. Даценко та ін.).

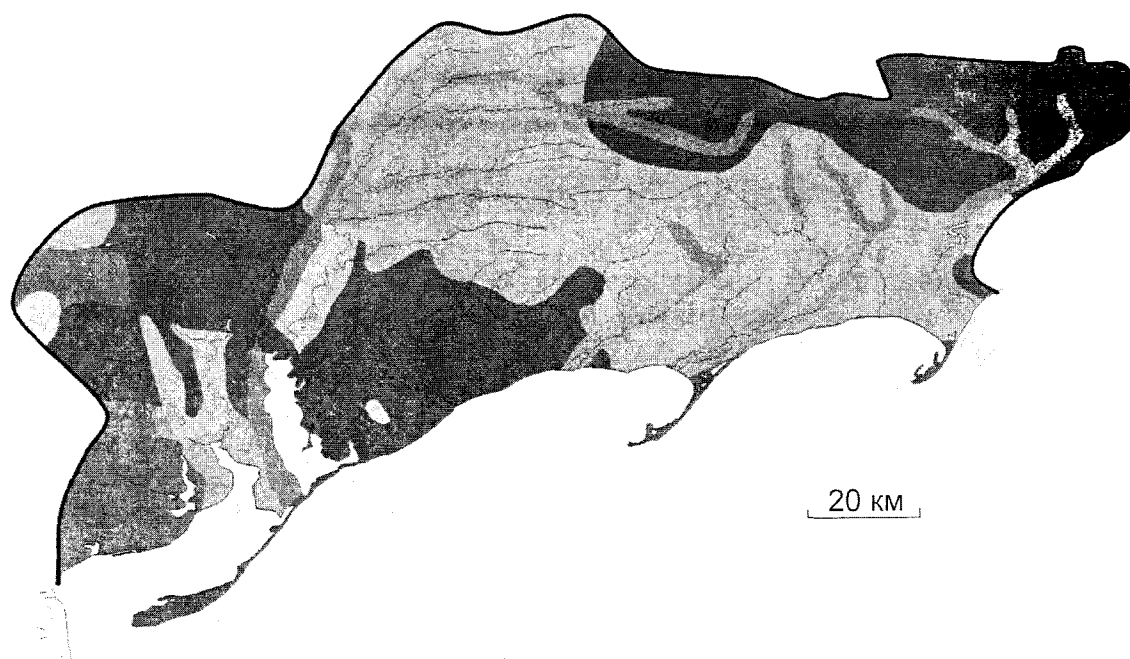
Мета статті полягає у систематизації типів ґрунтів Північно-Західного Приазов'я з метою дослідження їх кількісного і якісного стану у майбутньому.

Виклад основного матеріалу. Ґрунтовий покрив є прямим відображенням умов його формування. Територія Північно-Західного Приазов'я розташована в зоні південного, типового та сухого степу, тому ґрунти представлені в основному чорноземами [1]. Лише на крайньому півдні та південному заході зустрічаються каштанові ґрунти в комплексі із солонцями та солончаками, а в долинах річок поширені заплавні ґрунти (рис. 1).

Домінуючою ґрунтоутворюючою породою є лес. Його механічний склад переважно важкосуглинистий і легкоглинистий. Крім того лес багатий на карбонатні сполуки. Долинами річок поширені алювіальні, а днищами балок – делювіальні відклади. За механічним складом серед ґрунтів у межах ріллі поширені глинисті різновиди (71,1%), суглинки (28,4%), супіщані і піщані ґрунти (0,5%) [4].

Чорноземи неоднорідні і змінюються залежно від рельєфу, кліматичних умов та рослинності. На півночі території Північно-Західного Приазов'я розміщені звичайні малогумусні чорноземи. Вони займають значну площу і характеризуються рівномірним темно-сірим забарвленням гумусового горизонту, зернисто-дрібногрудкуватою структурою до глибини 35-40 см. Нижче, до глибини 65-75 см, лежить гумусовий перехідний горизонт, який має сіре забарвлення з бурим відтінком. Його структура дрібно- та середньогрудкувата. Ще нижче, до глибини 100-120 см, залягає перехідний горизонт, збагачений карбонатами кальцію та магнію у вигляді білоглазки. Гумусова речовина потрапляє сюди лише через тріщини, ходи черв'яків, коріння рослин. Механічний склад звичайних чорноземів різноманітний: від важкосуглинистого до супіщаного та піщаного [3, 5, 6, 8]. Ці чорноземи мають значний запас поживних речовин, сприятливі водно-фізичні властивості, тому є найродючішими ґрунтами.

На південь від зони звичайних чорноземів розміщуються чорноземи південні малогумусні. Вони сформувалися в більш посушливих умовах та під більш розрідженою степовою рослинністю. Порівняно зі звичайними чорноземами у південних малогумусних чорноземах товщина гумусового горизонту, як і всього профілю, значно менша. Вона становить менш як 35 см, а разом з гумусовим перехідним – 65-70 см. Особливістю південного чорнозему є вертикальні затікання гумусу в перехідний горизонт у вигляді язиків і поява на глибині 1,8-2,5 м кристалів гіпсу. Серед південних чорноземів у дрібних низинах зустрічаються осолоділі, а також карбонатні різновиди. Механічний склад південних чорноземів на широких вододільних плато глинистий, а на схилах балок – важкосуглинистий. Кількість гумусу в глинистих різновидах південного чорнозему становить 5,8%, у супіщаних – 1,2%. Структура ґрунту менш водотривка, що пояснюється меншим вмістом гумусу і наявністю увібраного натрію. Південні чорноземи мають достатню кількість поживних речовин, проте відзначаються значною нестачею вологи.

Умовні позначення

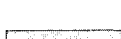

- Чорноземи звичайні малогумусні на лесових породах
- Чорноземи південні малогумусні на лесових породах
- Чорноземи щебенюваті на елювії щільних некарбонатних порід
- Чорноземні та дернові глинисто-піщані та супіщані ґрунти на піщаному алювії
- Чорноземи південні залишково-солонцюваті на лесових породах
- Лучно-чорноземні на делювіальних та алювіальних відкладах
- Темно-каштанові залишково-солонцюваті на лесових породах
- Каштанові солонцюваті на лесових породах
- Лучно-каштанові солонцюваті на лесових породах
- Лучні та чорноземно-лучні солонцюваті на лесових породах і сучасному алювії
- Солонці, солончаки
- Лучно-чорноземні оглесні солонцюваті-осолоділі ґрунти подів
- Дернові піщані та глинисто-піщані ґрунти кіє і переспівів Азовського моря і лиманів

Рис. 1. Ґрунти Північно-Західного Приазов'я
(складено С.В. Гришко за [1])

На крайньому півдні і на південному заході Північно-Західного Приазов'я поширені каштанові ґрунти, солонцюваті. Верхній горизонт потужністю до 30 см – сірого кольору з каштановим відтінком, має грудкувату або грудкувато-порохувату структуру. На глибині 30-35 см добре виражений горизонт з горіхуватою структурою. Білоглазка з'являється на глибині 50-90 см, а гіпс – на глибині 120 см [2]. Каштанові ґрунти достатньо забезпечені поживними речовинами, але мають цілий ряд негативних якостей: розпилений верхній горизонт та ущільнений перехідний, нестійка структура, з чим пов'язана низька капілярна вологомісткість.

У заплавах річок, низинними узбережжями лиманів та на піщаних косах поширені солончакові ґрунти, утворення яких генетично пов'язане з неглибоким заляганням сильно мінералізованих ґрунтових вод. Часто влітку на поверхні цих ґрунтів формується соляна кірка товщиною до 4 см. У солончакових ґрунтах дуже пригнічені мікробіологічні процеси, несприятлива структура та водно-повітряний режим. Ці ґрунти добре забезпечені азотом, фтором, калієм.

На території Північно-Західного Приазов'я значну площу займають піски (близько 80 тис. га), поширені по низинних лівих берегах рр. Конка, Молочна, Берда, Корсак, Лозуватка, Обитічна, а подекуди і по правих високих берегах річок. Уздовж морських берегів широкою смугою залягають піщані ґрунти з домішками черепашки, лесові слабодренувані рівнини з темно-каштановими і каштановими солонцюватими ґрунтами, значною кількістю подів, у Присивашші – з солончаками [7]. Ґрунтовий покрив схилів представлений головним чином чорноземами,

утвореними на продуктах вивітрювання твердих безкарбонатних порід. Для лесових островів характерні звичайні чорноземи. На продуктах руйнування крейдових мергелів сформувалися карбонатні ґрунти. Різноманітність ґрунтоутворюючих порід позначається насамперед у механічному складі ґрунтів. Ґрунти, утворені на продуктах вивітрювання пісковиків, зазвичай носять супіщаний характер і містять більшу або меншу кількість щебеню; на крутих схилах і окремих гребенях пухкі продукти вивітрювання не утримуються і на денну поверхню виходять оголені породи або малорозвинені кам'яністі ґрунти. Долини річок вкриті лучно-заплавними та лучно-чорноземними ґрунтами, в комплексі яких зустрічаються солончакові і солонцюваті різновиди.

Висновки. Таким чином ґрунти Північно-Західного Приазов'я є досить родючими і представлені різними видами чорноземів (звичайними південними, щебенюватими, дерновими), темно-каштановими і каштановими ґрунтами різного ступеня солонцюватості, а також солонцями і солончаками, що мають не досить сприятливі характеристики для розвитку сільського господарства. Перспективою даного дослідження є розробка нових, більш ефективних методів догляду за збереженням ґрунтового покриву, боротьби зі шкідниками, раціонального використання, збереження та підвищення його родючості, зменшення антропогенного впливу на ґрунти та зменшення в ньому пестицидів, агрохімікатів, сульфатів, важких металів, що не можливо без поновлення знань про фізичні властивості ґрунтів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Атлас Запорізької області / Гол. ред. Ф.В. Зюзук. – К.: Укргеодезкартографія, 1997. – 48 с.
2. Бурксер Е.С., Кульская О.А. Миграция некоторых химических элементов в связи с проблемой орошения южных районов УССР / Е.С. Бурксер, О.А. Кульская // Известия АН УССР. – Сер. Геология. – 1954. – № 2. – С. 45-58.
3. Ґрунти Запорізької області / За ред. Ф.П. Стариковського – Днепропетровск: Промінь, 1969. – 57 с.
4. Кошелев А.И. Заповедное Приазовье / А.И. Кошелев, В.А. Кошелев, А.Н. Николаенко; под. общ. ред. А.И. Кошелева. – Мелитополь: Люкс, 2010. – 156 с.
5. Методика изучения географии Запорожской области. Ч. I. Физическая география: сб. научн. тр. / Под ред. В.Д. Войлошникова. – Запорожье-Мелитополь: Приазовская райтипография, 1980. – 122 с.
6. Стогний Н.П. Запорожская область. Природа и хозяйство / Н.П. Стогний. – Запорожье: Книж.-газет. изд-во, 1963. – 275 с.
7. Твоє майбутнє – земля за порогами. – Запоріжжя: КП «ЗМД Дніпровський металург», Державне управління екології та охорони природних ресурсів в Запорізькій області, 2005. – 185 с.
8. Хижняк А.А. Запорізька область / А.А. Хижняк. – К.: Радянська школа, 1959. – 107 с.

ЗМІСТ

Агошков М.О.	
Сутність академічного виконавського мистецтва на класичній гітарі у поглядах вітчизняних митців	4
Аметка С.С.	
Виховання взаємодопомоги у дітей старшого дошкільного віку в процесі спільної праці	6
Баранюк К.І.	
Мотиви мандрування в романі Ю. Андруховича «Дванадцять обручів»	8
Бондаренко А.А., Прошенко А.А.	
До проблеми безробіття в Україні та шляхи її подолання	10
Брусенцова А.Ю., Гузь Н.В.	
Теоретичні аспекти вивчення проблеми психологічного консультування ВІЛ-інфікованих людей	12
Варениченко А.Б.	
Формування ціннісного ставлення до природи на уроках милування.....	14
Василенко Н.В.	
Обсервація проблематики у творчому доробку Володимира Родіонова: особливості рецепції сучасного та минулого.....	17
Гайкова А.В.	
Екологічна символіка українського фольклорного мистецтва як відображення гармонії співіснування людини і природи	19
Галак Я.О.	
Екзистенційні модуси філософського дискурсу І. Франка.....	22
Глушкова К.І.	
Організація соціально-педагогічної роботи із сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах	24
Гнатко Д.О.	
Соціально-психологічна адаптація першокурсників до умов навчання у ВНЗ.....	27
Горбань Я.С.	
Формування співчуття в учнів початкових класів під час ігрової діяльності	29
Гришко С.В.	
Ґрунти Північно-західного Приазов'я.....	31
Деркіна І.П., Лещенко Д.О.	
До питання про навчання гри на духових інструментах	35
Дзюба В.О., Смоляков О.В., Яковійчук О.В.	
Активність сукцинатдегідрогенази та малатдегідрогенази у м'язових тканинах гусей в ембріональному та ранньому постнатальному періодах онтогенезу	38

Дряпун Є.П.	
Тренінгова робота в початкових класах як засіб формування комунікативних навичок.....	40
Дюжаєва К.Г.	
Ігрові форми навчання полілогічного спілкування на уроках англійської мови.....	42
Єфімочкін В.Ю.	
Соціально-педагогічна робота з сім'єю, що виховує дітей з обмеженими можливостями.....	44
Жиряков К.О.	
Interview as a method of oral history.....	47
Коваленко В.А.	
Особливості формування смакового сприймання в учнів молодшого шкільного віку....	49
Крилова А.М.	
Документи подвірного обстеження землевпорядкованих господарств (на прикладі Бердянського повіту).....	51
Кузьменко О.В.	
Аналіз факторів уразливості та ризику ВІЛ-інфікування серед молоді юнацького віку...54	
Куліш Т.С.	
Звалища побутових відходів та їх екологічна роль в м. Мелітополі.....	57
Лебединець О.С.	
Соціальний супровід як специфічна форма роботи з прийомними сім'ями.....	58
Лещенко І.Г., Боднар В.З., Бодакова Н.І.	
Особливості впливу борошна кропиви дводомної на супероксиддисмутазну та каталазну активність у тканинах печінки курчат-бройлерів.....	61
Мараквелідзе З.Г.	
Теоретичні підходи до визначення духовності особистості: психологічний аспект.....	63
Нікольська І.С.	
Психологічні особливості відповідальності майбутніх педагогів.....	65
Панасенко К.О.	
Соціально-педагогічна підтримка дітей девіантної поведінки в закладах освіти.....	68
Паукова В.С.	
Вплив самооцінки на життєдіяльність школярів.....	70
Пижик Д.І.	
Вплив психологічних факторів на емоційне благополуччя педагогів.....	72
Радченко С.В., Марєєва І.Ю., Покадько В.С.	
Діагностика тривожності дітей молодшого шкільного віку засобами проєктивних методик.....	75
Редька К.М.	
Проблема вдосконалення форм організації процесу навчання на уроках англійської мови.....	79

Редькіна К.В.	
Формування англомовних граматичних навичок учнів на основі інтерактивних методів навчання	81
Сапун Т.О.	
Геолого-геоморфологічні особливості долини річки Велий Утлюк	83
Сейдаметова З.Р.	
Математичне моделювання спектра магнітопружних коливань в перпендикулярно намагнічених плівках зіг в умовах взаємодії обмінних спінових і пружних хвиль	86
Сидорчук А.Е.	
Вплив особливостей темпераменту на навчальну діяльність молодших школярів	88
Сліпчук В.О.	
Особливості соціалізації підлітків у сфері дозвілля	90
Спасенко О.В.	
Психолого-педагогічні проблеми орієнтації молоді на професію вчителя	92
Степаненко А.Ю.	
Identification of the signs of a child's gift in preschool age	94
Струкова С.С.	
Сенсорне виховання учнів початкової школи: історико-педагогічний аспект.....	96
Татаринов А.С.	
Вплив педагогічного оцінювання на емоційний стан учнів	98
Фуртова О.О.	
Образотворча діяльність як умова творчої терапії особистості	100
Хрущ Ю.М.	
Туризм для інвалідів: до проблеми визначення терміна	102
Чичерін І.В.	
Специфіка створення ейдологічної системи у романі Е.М. Ремарка «Arc de Triomphe»	105
Чорна М.Є.	
Екологічний стан річки Молочної.....	107
Чубенко В.О.	
Генезис психоемоційних розладів у військовослужбовців, що перебувають на службі в зоні бойових дій.....	109
Шинкаренко Є.Д.	
Психологічні труднощі дітей молодшого шкільного віку під час навчання у школі.....	112
Шмалій А.С.	
Проблема розвитку англомовної комунікативної компетенції учнів у сучасній школі..	114
Відомості про авторів	116

Науково-практичний журнал

ЕВРИКА, 2015. — № 1(1). — 123 с.

Підписано до друку 18.06.2015 р. Формат 60x84/8. Папір офсетний. Друк цифровий.
Ум. друк. акр. 14,53. Тираж 300 примірників

Видавець

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Адреса: 72312, м. Мелітополь, вул. Леніна, 20

Тел. +38 (0619) 44 04 64

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виробників і розповсюджувачів видавничої продукції
від 16.05.2012 р. серія ДК № 4324

Надруковано ФО-П Однорог Т.В.

72313, м. Мелітополь, вул. Героїв Сталінграду, 3а

Тел. +38 (067) 61 20 700

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виробників і розповсюджувачів видавничої продукції
від 29.01.2013 р. серія ДК № 4477

ВИДАВНИЦТВО

МЕЛІТОПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

